

POKRENUT CRODOLPHIN_LITTLE, SUSTAV DOJAVE OPAŽANJA MORSKIH SISAVACA

Kreirano Četvrtak, 13 Veljača 2014 12:14

Foto: CROdolphin_little

Prema ideji dr. Tomislava Gomerčića s Veterinarskog fakulteta u Zagrebu i predsjednika Udruge Val-Natura, koja se bavi istraživanjem i zaštitom dobiti dupina u Jadranu, ovih je dana pokrenut sustav dojavljivanja opažanja morskih sisavaca (dupina, kitova, sredozemne medvjedice) u Hrvatskoj pomoći pametnih telefona nazvan **CROdolphin_Little**.

„Budući da su od 1995. godine svi morski sisavci u Hrvatskoj strogo zaštićeni, a naša je zemlja i potpisnica mnogih međunarodnih ugovora, imamo obvezu sustavno pratiti stanje morskih sisavaca. Cilj **CROdolphin_Little** sustava je da pojedinci koji su vidjeli morske sisavce na jednostavan način mogu dojaviti svoje opažanje. Kad kažem dojavljivači, ponajprije mislim na ljudе koji su profesionalno vezani uz more i zaštitu prirode poput djelatnika zaštićenih područja, ronilaca, ribara, nautičara, pomorske policije, lučkih kapetanija, ali i na sve građane koji se na moru susretnu s morskim sisavcima“ kaže dr. Gomerčić prema čijoj su zamisli aplikacija za iPhone i Android telefone izradili dr. sc. Ivica Šindičić i **Ivor Prebeg**, a **Ivan Pašić** bio je zadužen za geoserver baze podataka i karte.

Sustav je, objašnjava dr. Gomerčić, vrlo jednostavan: kad dojavljivač uoči morske sisavce, u mobilnu aplikaciju, koja je besplatna, unese podatke o viđenju. Aplikacija zatim automatski šalje SMS poruku te se podaci o viđenju automatski pohranjuju u internetsku bazu podataka koja je dostupna javnosti.

Sva viđenja moguće je vidjeti na karti na http://geoserver.geof.unizg.hr/crodolphin_little ili putem mobilne aplikacije.

Aplikaciju je moguće instalirati na iPhone i uređaje s Android sustavom, i to s iTunes ili Googleplay. Prilikom instaliranja u postavkama je poželjno odmah unijeti podatke o vlasniku telefona (Institucija dojavljivača i/ili ime i prezime, npr. NP Komati, Pomorska policija). Podaci nisu obvezni, ali daju bolju sliku o pouzdanosti dojave. Dr. Gomerčić ističe da se zbog dobrobiti životinja ne mogu vidjeti dojave pristigle u posljednjih 12 sati.

UPUTA ZA KORIŠTENJE APLIKACIJE:

Kad se ugleda morski sisavac, odabere se aplikacija, ispune se osnovni podaci i pošalje dojava sa sljedećim podacima:

- geographical position- geografska širina i duljina, program može preuzeti poziciju od telefonskog GPS-a ili se može ručno unijeti na karti
- number of dolphins- procijenjen broj životinja u jatu
- species- Izgled vrste može se vidjeti pod [Links--> The most common species in the Adriatic](#). U više od 80 posto slučajeva u Jadranskom moru riječ je o dobrom dupinu
- date and time - vrijeme kada su životinje viđene. Program automatski nudi trenutačno vrijeme.

Vrijeme se može promijeniti ako se želi unijeti neko prijašnje viđenje.

- demo mode on- prilikom instalacije uključeno je da su dojave "testne". To omogućuje dojavljivačima da isprobaju kako aplikacija radi. Takve su dojave u bazi označene kao testne i ne obrađuju se kao stvarne dojave. Kod stvarnih dojava potrebno je isključiti opciju "test"
- koja se nalazi pod settings.
- settings - unose se podaci o dojavljivaču (nisu obvezni), ime i prezime dojavljivača prikazuju se na karti kod pregledavanja viđenja.
- your name- Institucija dojavljivača i/ili ime i prezime
- country - zemlja iz koje dojavljivač dolazi
- show map - prikaz svih dosadašnjih dojava (potrebna je internetska veza).

Bazi se može pristupiti i putem internet browsera http://geoserver.geof.unizg.hr/crodolphin_little/

Sustavna istraživanja morskih sisavaca u Hrvatskoj se provode od 1990. godine, a pokrenut je s namjerom da se bilježe svi susreti i viđenja morskih sisavaca u Jadranskom moru te se prikupljaju važni podaci za praćenje stanja tih životinjskih vrsta. Svi rezultati i saznanja objavljuju se u obliku znanstvenih i stručnih radova, kongresnih priopćenja, diplomskih, magistrskih i doktorskih radova. Vrste morskih sisavaca koje žive ili zalaze u Jadransko more spadaju u skupine kitova Zubana (dupini: dobi dupin, plavobijeli dupin, glavati dupin, krupozub dupin, ...), kitova usana (kitovi: veliki sjeverni kit, ulješura, ...) i tuljane (sredozemna medvjedica).

Aplikaciju možete skinuti [OVĐJE](#).

[Andrija Lulić / Zadarški list](#)

VEZANE VIJESTI

- Pokrenut CROdolphin_Little, sustav dojave opažanja morskih sisavaca
- Zakon o pomorskom dobru čuva najvažniji nacionalni resurs
- Počelo izdavanje ORC svjedodžbi za 2014. godinu
- I 150 m pojasa od granica koncesijskog sridišta je previše?
- Sv. Filip i Jakov dobiva luku za nautičare i turističke brodove
- ACI: Marina u Stanom trebala bi biti dovršena već ove godine
- Olive Island marina na Ugljanu ponovno se rađa iz pepela
- Podsjetnik na potrebu reguliranja statusa vašeg plovila
- Otkrivena grupa kradljivaca jahti, istraža seže i do Hrvatske
- ACI poslovao pozitivno, ali 22 posto slabije nego lani
- Božićna regata: Po bavi od Biograda do Zadra
- Martinović o NHP-u: Formula je „živa“ i stalno čemo je doradivati

OSVJEŽAVA MIRIS I RASTVARA
OTPAD U WC SPREMINICIMA